

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-262-6-30>

О. ПАНЧЕНКО

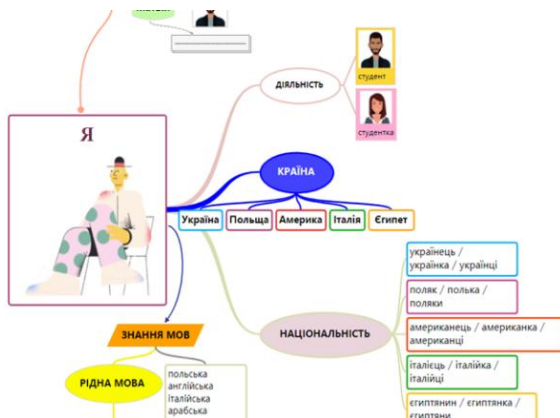
*Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара*

ЗАСОБИ КРЕОЛІЗАЦІЇ ПІДРУЧНИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Креолізований текст стає при нагоді у випадку, коли користувач не розуміє змісту тексту з вербальної частини, тоді потрібно звернутись до невербальної, або для привернення особливої уваги користувача, зацікавлення учня тощо. За О. Анісімовою, креолізація – це «комбінування засобів різних семіотичних систем в комплексі, що відповідає умові текстуальності» [1, с. 30]. До засобів креолізації вербальних текстів належать образотворчі компоненти, що знаходяться поряд з вербальними і справляють істотний вплив на інтерпретацію тексту, а також усі технічні моменти оформлення тексту, які впливають на його зміст.

Розглянемо деякі найтипівіші варіанти креолізації тексту підручника. Можлива наявність лише візуального компонента, вербальна частина представлена лише в запитанні, додаткових компонентів не використано. Іншим варіантом є повна креолізація, коли вербальна частина не може існувати без образотворчої, малюнок не є просто допоміжним засобом вправи, це її основна інформативна частина.

У разі використання часткової креолізації завдання до вправи або вербальна частина може існувати самостійно без образотворчого компонента. Прикладом може бути фрагмент підручника української мови як іноземної.

Важливою може бути взаємодія тексту та малюнку, які допомагають та доповнюють один одного. Часто спостерігаємо такий випадок креолізації, коли малюнок не просто доповнює сенс речення, він містить головну інформацію, в такому контексті (слова, які потрібно з'єднати між собою), подача інформації у вигляді пазлу пробуджує зацікавленість і бажання для виконання завдання. Дослідивши та проаналізувавши засоби креолізації у поширених підручниках української мови як іноземної, ми визначили, що текст з нульовою креолізацією трапляється в 25 % випадків, часткова креолізація, як і нульова також має відсоток 25. Текст з повною креолізацією – 50 %.

Кількісна характеристика засобів креолізації у підручниках української мови як іноземної

Аналіз підручників демонструє, що найчастіше в них спостерігаємо повну та часткову креолізацію, невербальний

елемент та текст тісно зв'язані між собою, що полегшує для читача сприймання інформації.

Література

1. Анисимова Е. Е. Лингвистика текста и межкультурная коммуникация (на материале креолизованных текстов. Москва: Издательский центр «Академия», 2003. 128 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-262-6-31>

В. ПОГРЕБНАЯ

*Національний університет
«Запорізька політехніка»*

БИБЛЕЙСКИЙ ФОН РОМАНА М.А. БУЛГАКОВА «БЕЛАЯ ГВАРДИЯ»

В булгаковедении до сих пор остаётся немало дискуссионных вопросов, среди которых существенным для понимания романа «Белая гвардия» нам представляется вопрос об отношении Михаила Булгакова к религии. Л. Яновская считает, что в романе «Белая гвардия» писатель говорит не о Высшем суде, а о людском [9, с. 112]. М. Каганская называет первый роман Булгакова «произведением атеистическим» [5, с. 97]. Менее категоричен В. Лакшин, который заявляет, что этику писателя можно считать «безрелигиозной, но сохраняющей черты христианской нравственной традиции» [6, с. 28]. Г.А. Лескис [7], М. Шнеерсон [8], напротив, говорят о глубокой религиозности Булгакова, отмечают черты христианского взгляда на мир в философской системе писателя. Цель нашего исследования заключается в изучении библейского фона романа «Белая гвардия», который позволил писателю конкретно-историческую ситуацию перевести в область вечных философско-этических проблем.

М. Булгаков вырос в религиозной семье. Его отец был профессором Духовной академии. Судя по юношеским дневникам